

Změny v nemocenském pojištění od 1. 1. 2020 - eNeschopenka

Vážená paní, vážený pane,
dovolujeme si Vás jako poskytovatele zdravotních služeb informovat o změnách v nemocenském pojištění od 1. 1. 2020, které přináší povinná elektronizace hlášení o dočasných pracovních neschopnostech (tzv. eNeschopenka) a které byly přijaty zákony č. 259/2017 Sb. a č. 164/2019 Sb. Cílem těchto změn je podstatně zjednodušit a tím zrychlit a zpřehlednit všechny procesy související s administrací dočasných pracovních neschopností pro poskytovatele zdravotních služeb (lékaře), zaměstnavatele, pojištěnce i orgány nemocenského pojištění. Proto jsou změny procesů poměrně rozsáhlé, jak uvádíme dále.

Hlavní změny, které se dotknou poskytovatele zdravotních služeb (lékaře)

- Lékař bude povinen vydávat rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti (RDPN) a potvrzovat trvání dočasné pracovní neschopnosti elektronickou formou.
- Papírový tiskopis RDPN bude možno použít pouze v případě technického výpadku.
- Pojištěnci namísto dosavadních dvou (tří) dílů neschopenky bude předáván pouze průkaz dočasné práce neschopného pojištěnce, který bude vytištěn po zpracování neschopenky.

U ostatních dávek nemocenského pojištění se stávající postupy nemění.

Vybavení nutné k vystavení eNeschopenky od 1. 1. 2020

Lékař bude eNeschopenku (rozhodnutí o vzniku nebo o ukončení dočasné pracovní neschopnosti či potvrzení o jejím trvání) vystavovat na počítači a elektronicky odesílat. Možné budou dva způsoby:

- Využití specializovaného software, který si lékař pořídí. Může se přitom jednat pouze o doplňující modul v lékařském SW, který již lékař v současnosti běžně používá.
- Použití webové aplikace v rámci ePortálu ČSSZ (<https://eportal.cssz.cz/>). Využití webové aplikace ePortálu ČSSZ je bezplatné.

Lékař může obě varianty kombinovat.

Přihlašování a certifikáty (identifikace)

Poskytovatele zdravotních služeb (lékaře) je nutné pro vystavení eNeschopenky identifikovat. Způsob identifikace závisí v první řadě na tom, zda bude eNeschopenku vystavovat ve svém lékařském SW, nebo v rámci ePortálu ČSSZ:

- Při práci v lékařském SW bude identifikace probíhat prostřednictvím certifikátu od Státního ústavu pro kontrolu léčiv, který už lékaři využívají při vydávání eReceptu.
- Při přístupu na ePortál ČSSZ se musí lékař přihlásit buď pomocí systému datových schránek, nebo prostřednictvím jakéhokoliv prostředku v rámci Národní identitní autority, tzn. elektronickým občanským průkazem (eObčanka <https://info.eidentita.cz/eop/>) nebo uživatelským účtem NIA, který lze zřídit bezplatně postupem uvedeným na portálu [eidentita.cz \(https://info.eidentita.cz/ups/\)](https://info.eidentita.cz/ups/).

Každý poskytovatel zdravotních služeb bude dále pro komunikaci v rámci nového systému eNeschopenky identifikován pomocí identifikačního čísla pracoviště pro e-podání (IČPE). To také znamená, že v první fázi bude každému poskytovateli zdravotních služeb, kterého ČSSZ eviduje, vygenerováno jedno hlavní IČPE, navázané na jeho IČO. Postupy, jak se poskytovatel zdravotních služeb dozví, jaké IČPE mu bylo přiděleno, budou v průběhu října zveřejněny na webu ČSSZ www.cssz.cz/eneschopenka/.

Od listopadu 2019 pak bude moci každý poskytovatel zdravotních služeb přidělovat (či zneplatnit) podle svých provozních potřeb libovolný počet dalších IČPE pro jednotlivá pracoviště, jednotlivé lékaře ve společné ordinaci či v případě více pracovišť v různých okresech.

ČSSZ nebude vyžadovat povinně elektronický podpis konkrétního lékaře (např. u nemocnice), neboť k tomu není legislativně oprávněna. Elektronický podpis nicméně bude moci být nepovinnou součástí elektronického podání. Pokud poskytovatel zdravotních služeb sdělí ČSSZ, že v rámci jeho systému budou jeho lékaři při vystavení eNeschopenky připojovat elektronický podpis, pak bude připojení podpisu ke všem podáním tohoto poskytovatele povinné a podání bez připojeného podpisu budou odmítnuta.

Napojování lékařských SW na systém eNeschopenky tak, aby byly v předstihu připraveny na spuštění eNeschopenky od počátku příštího roku, bude možné od listopadu 2019.

Rozdílná podoba stávajících a nových tiskopisů

Nové neschopenky jsou koncipovány již pouze jako třídílné. Ať už bude lékař eNeschopenku vystavovat ve svém lékařském SW, na ePortálu ČSSZ nebo výjimečně pro technický výpadek použije papírový tiskopis, vždy půjde o

- I. díl – Hlášení OSSZ o vzniku dočasné pracovní neschopnosti
- II. díl – Průkaz dočasně práce neschopného pojištěnce
- III. díl - Hlášení OSSZ o ukončení dočasné pracovní neschopnosti.

Díly I. a III. zasílá lékař elektronicky při vzniku, resp. ukončení dočasné pracovní neschopnosti na správu sociálního zabezpečení, díl II. tiskne a předává pojištěnci. Při trvání dočasné pracovní neschopnosti odesílá elektronicky lékař na správu sociálního zabezpečení Potvrzení o trvání dočasné pracovní neschopnosti.

Pro zaměstnavatele se již žádný díl vystavovat nebude, je především povinností pojištěnce, aby zaměstnavatele informoval o své dočasné pracovní neschopnosti. Zaměstnavatel bude mít nově k dispozici služby pro ověření dočasné pracovní neschopnosti svých zaměstnanců. Na vyžádání mu o nich budou z ČSSZ také odesílány notifikace.

Stávající neschopenky

Neschopenky vystavené na stávajícím pětidílném tiskopisu do 31. 12. 2019 budou dokončeny „postaru“, tzn. stejně jako nyní, prostřednictvím papírových tiskopisů nebo stávající služby e - Podání Hlášení pracovní neschopnosti.

V případech rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti vystavených od 1. 1. 2020 již nebude možné použít stávající tiskopisy. Nevyužité staré tiskopisy bude možno k zajištění skartace odevzdat na OSSZ.

Postup při technickém výpadku systému, internetu, hardwaru nebo softwaru lékaře

V těchto případech je v souladu se zákonem, pokud lékař vystaví Rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti či potvrzení o jejím trvání v papírové podobě. Na tiskopisech pak bude uvádět důvod vystavení v písemné formě.

Pro tyto účely bude k dispozici nový papírový tiskopis Rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti, který bude distribuován stejně, jako v současnosti (prostřednictvím OSSZ). Oproti stávajícímu tiskopisu však bude mít pouze tři díly, z hlediska rozsahu údajů a vzhledu bude obdobný, jako stávající tiskopis. Totéž bude platit i pro Potvrzení o trvání dočasné pracovní neschopnosti a formulář Hlášení ošetřujícího lékaře.

Přínos vystavení neschopenky v elektronické formě

Při vystavování elektronické neschopenky se lékaři budou nabízet údaje z registrů, které vede ČSSZ. Po zadání rodného čísla pojištěnce se tedy lékaři do formuláře automaticky vyplní všechny dostupné údaje o pojištěnci i jeho zaměstnavateli. Lékař pak bude moci údaje již jen potvrdit anebo v případě potřeby má možnost údaje upravit či vyplnit ručně, a to včetně přesné adresy místa pobytu v době DPN. Dále lékař doplní už jen vlastní informace z vyšetření (tj. zejména diagnózu, datum vzniku pracovní neschopnosti, vycházky) a neschopenku elektronicky odešle ČSSZ. Pokud pojištěnec případně nebude v registru pojištěnců uveden, vyplní ošetřující lékař do formuláře informace sdělené pojištěncem, stejně jako v současné době na papírový tiskopis.

Vystavená eNeschopenka bude uložena v úložišti ČSSZ a lékař s ní může následně pracovat při všech dalších úkonech. Bude-li mít pojištěnec v registru pojištěnců uvedeno více zaměstnavatelů (popř. bude-li současně zaměstnancem a osobou samostatně výdělečně činnou), zobrazí se ošetřujícímu lékaři automaticky všichni jeho zaměstnavatelé; bude-li práce neschopným pro více zaměstnání, bude lékař vystavovat více rozhodnutí o dočasné pracovní neschopnosti obdobně jako dosud.

Zásadně se zjednoduší tok informací, protože eNeschopenka propojí elektronicky hned tři dotčené subjekty, poskytovatele zdravotních služeb (lékaře), zaměstnavatele a ČSSZ. Pojištěnec už nebude muset předávat doklady zaměstnavateli, náhrada mzda a nemocenské mu přijde bez žádosti. Nadále mu zůstane v papírové podobě jen průkaz práce neschopného pojištěnce.

Další informace a pokyny k eNeschopence budou postupně zveřejňovány na webových stránkách ČSSZ: www.cssz.cz/eneschopenka.

S případnými dotazy se můžete obracet na příslušnou okresní správu sociálního zabezpečení (oddělení nemocenského pojištění) nebo na bezplatnou telefonní linku **+420 800 222 700**. Rovněž lze využít webový formulář: www.cssz.cz/eneschopenka/dotazy.

Věříme, že tyto systémové změny pomohou i Vám zjednodušit administrativní činnosti spojené s dočasnou pracovní neschopností.

Děkujeme za spolupráci.

S pozdravem

Mgr. Eva Bolcková

ředitelka odboru nemocenského pojištění zaměstnanců v. r